

Sdružení vodohospodářů České republiky

Republikový výbor
Novotného lávka 5, příhrádka 266
161 68 Praha 1 – Staré Město
Registrováno u MV dne 28. 11. 1996, zn. VSP/1-2148/90-R
Tel. 235 359 889 e-mail malinsky@sendme.cz
IČO 553310

čSVTs

Ročník XVII., číslo 3/2007

Č R

Časopis Sdružení vodohospodářů České republiky pro řešení ochrany životního prostředí

Obsah

Spolková činnost

Akce uskutečněné Kutnohorskou oblastí – Jan Lázňovský

Akce připravované Kutnohorskou oblastí – převzato ze Zpravodaje OSVČR Kutná Hora

Norské hory a fjordy - Veronika Lázňovská

Podzimní studijní cesta s exkurzí do Horního Rakouska s VTS Pražské teplotenské, a.s. -
Hana Kratochvílová

Redakční zprávy

Stalo se to před jednadevadesáti lety – Stanislav Srnský

PF 2008 – Dana Lídlová

Příloha

Přehled akcí České společnosti krajinných inženýrů v roce 2008 – František Kulhavý

*****

Spolková činnost

Akce uskutečněné Kutnohorskou oblastí

Jan Lázňovský

24. - 25. dubna - **XXII. Setkání vodohospodářů**, zasedací síň Městského úřadu Kutná Hora, sborník přednášek, varhanní koncert a exkurze

18. - 20. května 2007 - zájezd na **Šumavu**

30. - 31. května **XII. Konference Voda a pozemkové úpravy**, zasedací síň Městského úřadu Kutná Hora, sborník přednášek, varhanní koncert a exkurze

6. - 16. září - zájezd na **Korsiku**

Akce připravované Kutnohorskou oblastí v roce 2008

XXIII. setkání vodohospodářů v Kutné Hoře - 28. – 29/5 2008 (včetně varhanního koncertu)

Informace: Jan Lázňovský - j.laznovsky@quick.cz - 322 319 765, 737 752 522

XIII. konferenci Voda a pozemkové úpravy - 28. – 29/5 2008 (včetně varhanního koncertu)

Informace: Ing. Petr Lázňovský – petr.laznovsky@mze.cz - 327 536 026, 602 448

K akcím bude vydán společný sborník.

Převzato ze Zpravodaje OSVČR Kutná Hora Více informací na webu: WWW.vodakh.cz

Norské hory a fjordy

Veronika Lázňovská

Oblastní sdružení vodohospodářů v Kutné Hoře uskutečnilo ve dnech 30. 6. – 11. 7. 2006 zájezd do Norska. Z Čech jsme vyjžděli za hustého deště směrem do Rostocku, kde jsme se po krátké prohlídce města nalodili na trajekt. Po noční, asi sedmihodinové plavbě, jsme se vylodili ve švédském Trelleborgu., odkud jsme pokračovali do města Malmö (procházka parkem ke starému větrnému mlýnu, prohlídka náměstí s bronzovou sochou švédského krále a významného vojevůdce Gustava Adolfa, vládnoucího počátkem 17. století).

Dalším plánovaným městem byl Göteborg – druhé největší město Švédska, založené v r. 1625. Zde jsme navštívili známý Rybí kostel, který mimochodem s kostelem nemá nic společného. Jedná se o obyčejnou tržnici s rybami. Pravdou je, že jsme tu obdivovali různé mořské potvory a příšery, jejichž vzezření by nám jistě, při osobním setkání v hlubinách moře, pořádně nahnalo strach. Prohlédli jsme si náměstí s Poseidonovou kašnou a vydali jsme na delší přejezd do hlavního města Norska – Osla. Oslo, se svými téměř pětistý tisíci obyvatel leží na špičce Oslofjordu, Je sídlem krále, parlamentu a hlavních státních i církevních úřadů. Prohlédli jsme si poněkud novodobou radnici (výstavba v letech 1931 – 1950) s dvěma hranatými věžemi. Na té východní je umístěna zvonkohra s 38 zvony. Dále jsme pokračovali v prohlídce Královského paláce a jeho parku. Neuniklo nám i slavnostní střídání královských stráží. V muzeu Kontiky jsme obdivovali originální vor, který si vystavěl Thor Heyerdahl, aby v něm v r. 1947 podnikl dobrodružnou plavbu z Peru na Tahiti a v muzeu Fram jsme měli možnost vystoupit na kapitánský můstek a projít si celé podpalubí lodi Fram, která poznala vody i ledy polárních moří, když se na její palubě plavili k zemským pólům světoznámí polárníci Nansen, Amundsen a Sverdrup. Po prohlídce muzeí nás autobus vyvezl na Holmenkollen – známý skokanský můstek postavený r. 1892, odkud je nádherný výhled po okolí. Prohlídku Osla jsme zakončili procházkou Frognerovým parkem s jedinečnou sochařskou výzdobou Gustava Vigelanda (*1869 †1943), který pro tento park zhotovil během dvaceti let více než 200 žulových a bronzových soch v životní velikosti zobrazujících koloběh lidského života od narození až po smrt, vztahy mezi mužem a ženou, rodiči a dětmi i různorodost lidských povah. Celému parku vévodí vsutku unikátní 17 m vysoký monolit skládající se ze 121 soch – lidských postav do sebe vzájemně propletených.

Následující den jsme měli na programu největší Norské jezero Mjosa (362 m²), které je 95 km dlouhé a až 15 km široké, s přilehlou vesničkou Gjovik, která je známá nejenom svou sklářskou hutí, ale zejména podzemní olympijskou halou, tzv. jeskyní, vybudovanou 120 m hluboko v hoře z červené žuly. Její délka je neuvěřitelných 91 m, šířka 61 m a do výšky pak 24 m. Během výstavby bylo k vyvezení objemu vytěžené skály zapotřebí celkově 29 000 nákladních aut. Dále nás čekal Lillehammer, dějiště 17. Zimních olympijských her v roce 1994. Vztah k zimním sportům vyjadřuje i znak města, který snad jako jediný na světě zobrazuje postavu lyžaře. Po jeho prohlídce pokračujeme nádhernou krajinou po cestě zvané Peer Gynt (dle pohádkové postavy z díla norského dramatika Henrika Ibsena) až do národního parku pohoří Rondane. Podél řeky Uly se vydáváme ke skupince vzácných útvarů, tzv. zemním pyramidám Kvitskriuprestinne, které nám připomínají svým tvarem houby na vysoké nožce. Jsou vytvořeny z měkkých usazenin, které ve zdejším údolí zanechal ustupující ledovec. Tyto usazeniny obsahují kromě jemnozrnných písků a jílu také množství valounů různé velikosti a když na tyto málo odolné usazeniny zaprší, voda snadno odplavuje méně odolné písky a jíly, až narazí na větší valouny, které pak fungují jako deštníky ochraňující sedimenty pod nimi. Zdejší pyramidy dosahují výšky až osmi metrů. To proto, že odplavovaný jíl vytváří jakýsi zpevňující tmel, který vzniklou pyramidu vyztuží. Opravdu krásný zážitek!

Další den je na programu proslulá cesta Trollů, stoupající z údolí Isterdalen serpentiniami kolem vodopádů a překonávající výškový rozdíl téměř 900 m. Počasí nám příliš nepřeje, vše

je zahaleno hustou mlhou a z výhledů do hlubokého údolí a na okolní skalnaté štíty nemáme téměř nic. Klesáme do údolí, každým výškovým metrem, o který jsme poklesli, se mlha více a více rozpouští a u trajektu, který nás převáží do městečka Geiranger u stejnojmenného fjordu nás již vítá sluníčko. Uspokojení příznivým vývojem počasí se vydáváme na vyhlídkovou plavbu po tomto 16 km dlouhém a 360 m hlubokém, snad nejznámějším fjordu, který je sevřený místy až 1850 m vysokými skalními štíty horského masivu Breheimen s proslulým vodopádem zvaným Sedm sester.

Dalším zážitkem bylo zdolání vrcholu Dalsniba, kam nás horko-těžko autobus vyvezl po pětikilometrovém ostrém stoupání (12 %) serpentiniami. Tady jsme byli opravdu „v nebi“. Všude kolem nás, kolem dokola, se tyčily horské štíty do údolí se pak skýtal úchvatný pohled na okolní fjordy. Poté nás autobus dopravil do samotného srdce pohoří Jotunheimen, na horskou chatu ležící téměř u ledovce ve výšce 1700 m nad mořem, kde jsme byli ubytováni. Po cestě jsme se ještě zastavili v Lomu, kde se nachází nejstarší sloupový kostelík, jehož výstavba je datována do roku 1170. Ráno jsme se vydali na horskou túru k ledovci, míjeli jsme lyžařský vlek, který byl i v tomto letním období v plném provozu. Od úplného zdolání vrcholu nás však zrazovaly výstražné cedule (dokonce i v českém jazyce), které nás varovaly na skryté ledovcové průrvy, které i s horolezeckým vybavením, které jsme samozřejmě neměli, jsou velice nebezpečné.

V odpoledních hodinách jsme odjízďeli do vyhlídkového sedla Turtagro, kde jsme podnikli kratší vycházku po stezkách plných mechů a lišejníků, obklopené horami, v pohádkově krásné krajině.

Ubytování nás čekalo v Sogndalu, městečku ležícím na severním břehu největšího a nejhlubšího fjordu Sognefjord (délka 180 km, hloubka místy téměř 1300 m).

Po snídani nás trajekt převezl přes Sognefjord a my jsme pokračovali v cestě k vodopádu Stalheimfossen. Poslední, něco přes kilometr dlouhý úsek, jsme již šli pěšky, romantickým údolím k vodopádu. Dále jsme popojeli k vodopádu Tvinnefoss, krásný kaskádovitý vodopád připomínající závoj. Poté jsme odjízďeli na ubytování zajištěné na úpatí vrcholku Ulriken v Bergenu.

Následující den byl celý věnován prohlídce Bergenu, druhého největšího města Norska, založeného v roce 1066. Ustřední památkou chráněnou UNESCO je Bryggen, stará dřevěná část hanzovního města z počátku 18. století s malými obchůdky a sídly řemeslníků a výtvarníků. Nenechali jsme si ujít také návštěvu mořského akvária, které patří k jednomu z nejlepších v Evropě. Viděli jsme Rybí trh s ochutnávkami uzených lososů, botanickou zahradu, nejstarší budovu města Mariakirken a další kostely (Fanakirken a Korskirken).

Opouštíme Bergen a trajekt nás převáží přes Hardangerfjord a my pokračujeme k hlubokému kaňonu říčky Bjoreia se 183 m vysokým vodopádem Voringfoss. Vznikající vodní tříšť stoupá do výšky až 200 m a za slunečného počasí je krásně viditelná duha. Naše cesta dále vedla náhorní plošinou Hardangervidda, která svou rozlohou 7 500 km² patří k největším v Evropě. Její nadmořská výška se pohybuje od 1 100 – 1300 m a je prakticky bez souvislého lesního porostu, pouze s nízkou vegetací horské tundry, četnými jezírky a rašeliništi a výhledy na zasněžené vrcholky pohoří a úbočí kopců. Krátká zastávka v horském městečku Geilo a odjezd na ubytování do Uvdalu, kde jsme navštívili místní skanzen.

Poslední den na území Norska nás čekal dlouhý přejezd. Krátce jsme se zastavili před městečkem Kongsberg, kde jsme si prohlédli hydroelektrárnu na řece Numedal Lagen a pokračovali dále přes hraniční přechod Svinesund do Švédska. Monotónní jízdu jsme přerušili až zastávkou v Tanumu, kde jsou zachovány prehistorické skalní kresby a výjevy z doby 3000 let př.n.l. Poté odjezd na ubytování v Göteborgu. Následující den opouštíme Švédsko a trajekt nás odváží do Dánského Helsingoru, odkud přejíždíme do Kodaně. Po prohlídce Kodaně (radnice, zámek Christiansborg, Královský palác a symbol města – malá mořská víla) nás noční trajekt převáží do německého Rostocku a odtud pak přes Německo do České republiky.

Závěrem lze říci, že se zájezd vydařil a my jsme viděli a prožili asi maximum, co lze za tak krátký pobyt v tak rozmanité zemi vidět a prožít a každý z nás má jistě na co vzpomínat až do konce svého života.

(Převzato ze Zpravodaje OSVČR Kutná Hora)

Podzimní studijní cesta s exkurzí do Horního Rakouska s VTS Pražské teplárenské, a.s.

Hana Kratochvílová

Někteří příslušníci Oblasti SVČR pro Prahu a Střední Čechy (členi VTS Pražské Teplárenské, a.s.) vyjeli ve dnech od 24. 11. do 25. 11. 2007 na „Podzimní studijní cestu s exkurzí do Horního Rakouska“. Dopravu a průvodce zajistila CK Permon, tentokrát s busem ISUZU a průvodcem panem Jiřím TORŠEM, který již s námi byl loni ve vodní elektrárně u Vídně.

První den ráno již v 5.45 hodin jsme rozespalí, ale ve veselé náladě a plni očekávání vyjeli z Prahy přes České Budějovice do Dolního Dvořiště a dále na exkurzi do teplárny v městečku Wels v Horním Rakousku. Prohlídli jsme si provoz a shlédli film za poutavého vyprávění pracovníka s českými kořeny. Exkurze trvala cca 1 a půl hodiny. Pak jsme dojeli do čtyřhvězdičkového hotelu v centru Welsu, ubytovali se a prohlídli si historické památky města s průvodcem. Navštívili jsme adventní trh na historickém náměstí. Odpoledne jsme odjeli do 18 km vzdálených termálních lázní Bad Schallerbach. Tam jsou dva nejlepší a nejpopulárnější aquaparky v Rakousku s termální vodou cca 30 C a vzduchem 32 C. Je zde vytvořena iluze karibské atmosféry na ploše asi 3100 m². Plavání jsme kombinovali s relaxováním.

Za večerního svátečního osvětlení jsme se opět prošli centrem Welsu.

Druhý den, v neděli, po bohaté snídani v hotelu, jsme dojeli do historicky nejatraktivnějšího rakouského města s adventní výzdobou, do Steyru.

Prohlídli jsme si krásný Mechanický betlém o 400 figurkách, jehož autorem byl krkonošský rodák z Čech a také největší betlém světa o rozloze 65 m².

Projeli jsme se Dráhou světem Vánoc. Jedná se o projížďku třemi patry barokního špitálu v křesle lanovky. První parto je věnované scénám Štědrých večerů v různých zemích a v různých kontinentech, jak ho slaví Indiáni, Eskymáci, černoši v Africe a další národy. V dalších patrech andělíčci v pohybu vyrábějí, balí a dle dopisů dětí expedují do světa vánoční dárky.

Dále jsme viděli plovoucí betlém z okna stylové restaurace Tabor.

Navštívilo jsme jediný vánoční poštovní úřad na světě s prodejem pohlednic a vánočních zásilek Ježíškoví.

Prošli jsme si kolem zámku Lamberg, v jehož zámeckém parku byly krásné vánoční trhy s bohatou nabídkou vánočního zboží a krásnou výzdobou.

Cestou zpět jsme se asi na dvě hodiny zastavili na jednom z nejkrásnějších adventních trhů v Horním Rakousku na barokním náměstí Hauptplatz v Linci.

Vrátili jsme se do Prahy před půlnocí plni krásných zážitků.

*****

Redakční zprávy

*****

Stalo se to před jednadvadesáti lety

Stanislav Srnský

V pondělí 28. září 1916 se na řece Bílá Desná protrhla hráz přehrady projektované pro objem čtyři sta tisíc metů krychlových.

Katastrofa měla rychlý průběh. Odpoledne v 15.30 zpozorovali dva dělníci, že z hráze tryská proud vody o tloušťce prstu. Okamžitě bylo zahájeno vypouštění vody, které bylo v nádrži asi dvě stě tisíc metrů krychlových.

Ovšem již v 16.40 hráz praskla.

Průrvou osmnáct metrů širokou se do údolí pod hrází valilo hodinu a půl padesát metrů krychlových za vteřinu. Povodeň způsobila smrt šedesáti dvou osob.

S projektanty a prováděcí firmou byl veden šestnáct let trvající soudní proces. Skončil vynesením podmíněčných trestů v délce tři měsíce a měsíc. Po odvolání byly, po dalších pěti letech, vynesené tresty zrušeny.

Přehrada již nebyla obnovena a v roce 1996 byl celý areál prohlášen za kulturní památku.

Dnes je místo katastrofy zvané místními Protržka, které pomalu pohlcuje les, cílem častých turistických výletů. Nejvýraznějším zbytkem zničené technologie je věž šoupátkového uzávěru.

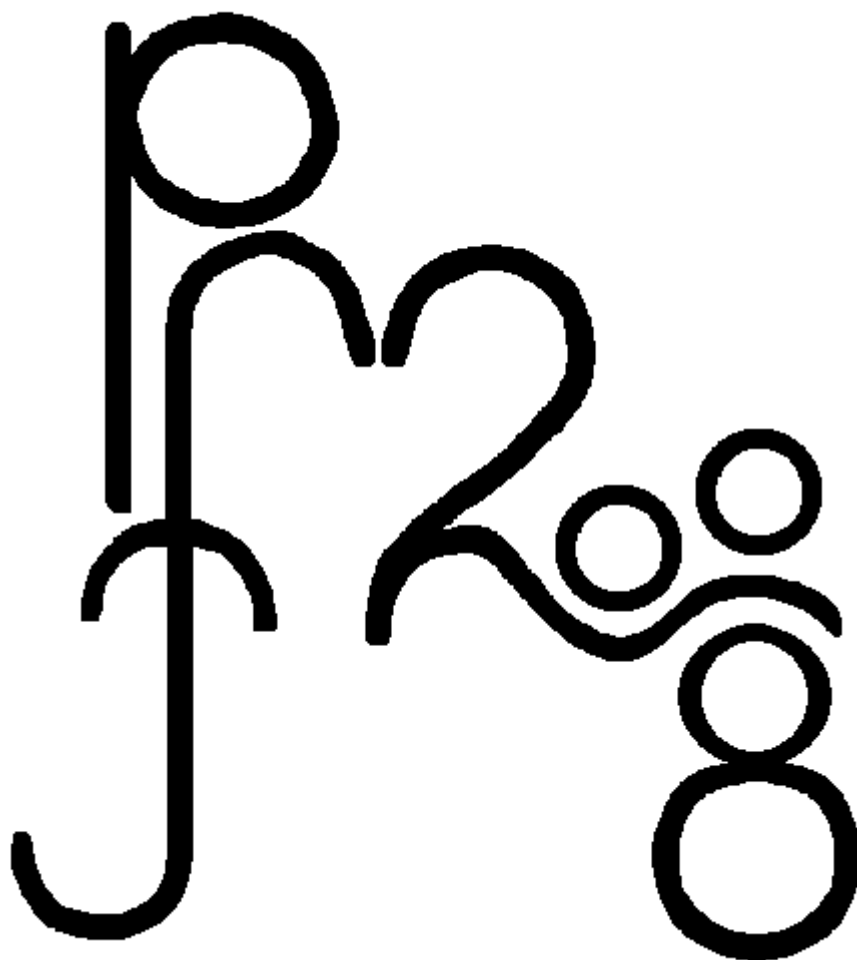
Přehled akcí České společnosti krajinných inženýrů v roce 2008

František Kulhavý

Přehled akcí ČSKI připravovaných na rok 2008 je v příloze tohoto čísla Zpravodaje SVČR

PF 2008

***Republikový výbor Sdružení vodohospodářů České republiky a Redakční rada
Zpravodaje SVČR přeje všem členům Sdružení a čtenářům Zpravodaje
příjemné prožití Vánočních svátků, skvělého Silvestra a po celý rok 2008
pevné zdraví a mnoho úspěchů.***

ZPRAVODAJ SDRUŽENÍ VODOHOSPODÁŘŮ ČESKÉ REPUBLIKY
NEPRODEJNÉ. URČENO PRO ČLENY SVČR

Vydává Republikový výbor, tisk a distribuci zajišťují oblastní výbory

Vychází čtyřikrát do roka, číslo 3/2007 v říjnu 2007; adresa P.O. BOX 4 Praha 65 – Vokovice, PSČ 160 05, Ing. Vok Malínský, CSc., předseda, telefon 235 359 889, e-mail: malinskyv@chello.cz, IČO 00553310.

Řídí redakční rada: Jan Lázňovský, Ing. Stanislav Srnský, Ing. Antonín Švanda.

Za věcnou správnost příspěvků ručí autoři; uveřejněné příspěvky nejsou honorovány. Názory obsažené v příspěvcích se nemusí shodovat s názory redakční rady. Bez vědomí redakční rady nelze publikované materiály rozšiřovat.

Registrační číslo MKČR 6731, ISSN 1211- 5614.

Příloha Zpr: **Sdružení vodohospodářů České republiky** České republiky číslo **čSVTs**

Přehled akcí

Republikový výbor
 Novotného lávka 5, příhrádka 266
 161 68 Praha 1 – Staré Město
 Registrováno u MV dne 28. 11. 1996, zn. VSP/1-2148/90-R
 Tel. 235 359 889 e-mail malinsky@sendme.cz
 IČO 553310

ročník 2008

Termín	Název akce	Typ akce	Délka akce	Místo konání	Garant	Spolu- pořadatel
březen	Dotační tituly v oboru KI	workshop	1 den	Brno	Prof. Ing. V. Tlapák, CSc. tlapak.vaclav@tiscali.cz	
Duben	Zkušenosti praxe s vodním zákonem	workshop	1 den	Praha	Ing. F. Kulhavý, CSc. fr_kulhavy@quick.cz	
květen/červen	Realizovaná protipovodňová opatření ZVHS	exkurze	1 den	Ústí n.Orlicí, Rychnov n. K.	Ing. M. Havel havel@zvhs.cz	
květen	Humna – přechod sídla do krajiny	seminář	1 den	Brno	Ing. J. Prudký, Ph.D. prudky@mendelu.cz Ing. M. Flekalová	
červen	Ochrana půdy před větrnou erozí	Seminář + exkurze	2 dny	Brno	Prof. Ing. F. Toman, CSc. tomanf@mendelu.cz Ing. H. Psotová psotova.hedvika@volny.cz	ČMKPÚ – JM pobočka
říjen	Suché nádrže jako součást PPO v ČR	seminář	1 den	Brno	Prof. Ing. V. Tlapák, CSc. tlapak.vaclav@tiscali.cz	